

เทศน์เช้า วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต. หนองแกว อ. โพนาราม จ. ราชบุรี

เวลาฟังธรรม เห็นใหม่ เรามีการศึกษา เราเป็นปัญญาชน สิ่งต่างๆ ที่เราฟังธรรม ธรรมนี้มันจะเข้าถึงหัวใจของเรา นี่การศึกษาจะสร้างชาติ

คนเราอยู่ด้วยปัญญา โลกเจริญได้ด้วยวิชาการทั้งนั้นล่ะ แต่ทางวิชาการอย่างนี้ เห็นใหม่ เวลาครูบาอาจารย์ท่านบอกว่าโลกเจริญ มันเจริญด้วยอิฐ หิน ทราช ปูน มันเจริญด้วยวัตถุก่อสร้าง แต่ถ้าศีลธรรมจริยธรรมเป็นสมบัติของมนุษย์นี้มันเจริญในหัวใจของเรา มันทำให้เรามีความสุขนะ

อดตา หิ อดตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน.. ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทวนกระแสน้ำเข้าไปในหัวใจของสัตว์โลก แต่ทางวิชาการทางความเป็นอยู่ของโลก ปัจจัยเครื่องอาศัยอำนวยความสะดวกให้กับชีวิต นี่มันก็มีความจำเป็น เห็นใหม่ ถ้าพูดถึงว่ามันไม่มีความจำเป็นเราจะย้อนยุคกลับไปอยู่สมัยหิน สมัยน้ำแข็งนั่นนะ

ทำไมโลกมันเจริญล่ะ เจริญมาเพราะทางวิชาการ เราชวนขวายกัน โลกนี้ทางภาคตะวันตกของเขา ฤดูกาลของเขามันบีบคั้นให้เขาต้องดิ้นรน เขาต้องใช้วิชาการของเขาเพื่อความดำรงชีวิตของเขา อาหารการกินของเขาก็ในเมืองหนาว อาหารการกินของเขาก็อีกอย่างหนึ่ง

ในทางเอเชียนี้เกิดในประเทศอันสมควร เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสรู้ขึ้นมา มาเกิดในชมพูทวีป นี่ฤดูกาลสมคุดมากนะ มี ๓ ฤดูกาล จนปัจจุบันนี้ เมืองไทยมี ๓ ฤดูกาล มีสมอ มีมะขามป้อม มีทุกอย่างเหมือนพระไตรปิฎกเลย จนคนลืมนะคิดว่าพระพุทธเจ้าเกิดเมืองไทย

พระพุทธเจ้าไม่ได้เกิดเมืองไทย พระพุทธเจ้าก็เกิดชมพูทวีปนั่นล่ะ แต่ว่าเวลา ศาสนามีที่ไหน มีศีลธรรมจริยธรรม จิตใจของผู้คนดีนี่ฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาล เห็นใหม่ ผู้มีศีลมีธรรมอยู่ที่ไหน.. นี่เราเกิดในประเทศอันสมควร ประเทศอันสมควรคือ

ประเทศความเป็นอยู่อาศัย เราเกิดในประเทศอันสมควร เกิดจากพ่อแม่ที่มีสัมมาทิฐิ พ่อแม่ที่มีสัมมาทิฐิจะพาเราเข้าวัดเข้าวา ปลุกฝังเรามาตั้งแต่เด็ก เด็กมันมีการปลุกฝังเข้ามาแล้ว มันจะมีความคุ้นเคยไม่เก้อเงิน

ผู้ใดมีศีลธรรมจะเข้าสังคมไหนก็ไม่เก้อไม่เงิน ความเก้อเงินทำให้เราไม่กล้าเข้าไปในสังคมนั้น นี่แล้วสังคมเรามีแต่พึ่งจากภายนอก แต่ถ้าจิตใจของเรามีศีลธรรมเป็นสมบัติของมนุษย์ มีศีลมีธรรมขึ้นมา มันไม่เก้อเงินจากหัวใจของมัน เห็นไหม เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันจะมีความอบอุ่นในหัวใจ

นี่ธรรมะเป็นวิทยาศาสตร์ ว่าสิ่งนี้เป็นวิทยาศาสตร์ ไซ้! เวลาแสดงธรรมนี้เป็นวิทยาศาสตร์ เพื่อความเข้าใจใจ แต่วิทยาศาสตร์มันเป็นทฤษฎีนะ วิทยาศาสตร์ไม่มีค่าความแน่นอน ค่าพิสูจน์ของวิทยาศาสตร์ไม่มี แต่ค่าของธรรมะนั้นเกินความสะอาดบริสุทธิ์ เห็นไหม เวลาบรรลุนามันเกิดมันเกิดอย่างไร

ธรรมะนั้นสะอาดบริสุทธิ์นะ ค่าความสะอาดบริสุทธิ์ของธรรมะนั้น ๑๐๐ เปอร์เซนต์ บรรลุนามันเกิดขึ้นมา แล้วสิ่งที่เกิดขึ้นมาเห็นใหม่ เราจับผิดคนอื่นเรามองเห็นได้หมดละ แต่เราจับผิดตัวเราเองเราจะว่าตัวเองถูกหมด เราก็เข้าข้างตัวเองหมดเลย แต่เวลาจิตเป็นตัวมันเองนี่มันยิ่งลึกลับซับซ้อนกว่าความรู้สึกของเราอีกนะ ลึกลับกว่าความคิดความเห็นของเรา ความคิดความเห็นของเรา เรายังเข้าข้างตัวเองเป็นธรรมชาติของมันเลย แล้วจิตที่เป็นตัวมันเอง มันจะซึมซับเข้าไปทำลายตัวมันเอง มันยิ่งลึกลับมหัศจรรย์กว่าทางวิทยาศาสตร์มหาศาลเลย

ทางวิทยาศาสตร์ เห็นไหม ค่าของมัน คุณิ เราทดสอบทางวิทยาศาสตร์ ทางวิจัยของมัน มันจะย่อยสลาย มันจะเปลี่ยนค่าสารเคมีไปอีกเป็นตัวหนึ่งๆ ถ้าสารมันได้ผสมคุณค่ากัน บรรลุนามันเข้ามาในหัวใจที่มันมีการกระทำของมัน เห็นไหม มีการกระทำมันเป็นไปอย่างไร นี่สิ่งที่การประพฤติปฏิบัติถ้าทางวิชาการปริยัตินี้ถูกต้อง ปริยัตินี้วิชาการเต็มทีเดียว

ทฤษฎีทางวิชาการถูกต้อง แต่ในการประพฤติปฏิบัติมันเป็นปัจเจกตั้ง มันเป็นสันทิฐิโก มันเป็นค่าทางวิทยาศาสตร์ไม่ได้ เพราะอะไร ไม่ได้เพราะความหยาบความหนาของคน อารมณ์ความรู้สึกคนแตกต่างกัน คือสมมุติฐานหรือคุณค่าของทางวิจัยมัน

แตกต่างกัน กรรมของคนมันแตกต่างกัน การกระทำของคนมันหลากหลายมาก แต่ผลที่สุดถ้ามันสะอาดบริสุทธิ์มันจะเหมือนกัน

ความเหมือนกันอันนั้น เห็นไหม นี่ธรรมะเหนือโลก เหนืออย่างนี้ไง เหนือว่าขีปปาภิญญา เวลาปฏิบัติไปองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคั่นคว่าอยู่ ๖ ปี ๖ ปีนี้คั่นคว่ามาคิดหมดคนะ แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาคั่นเดียว คั่นเดียว

“ที่นี่เดือดร้อนหนอ ที่นี่วุ่นวายหนอ..”

เวลาเทศน์พระยสะนะ“ยสะ ที่นี่ไม่เดือดร้อน”

นี่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต่อสู้กับกิเลสขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ ๖ ปีนะกว่าจะตรัสรู้ธรรมขึ้นมาเป็นศาสดาเอก เพราะยังไม่มีธรรมวินัยในโลกนี้.. ไม่มี! สิ่งที่ไม่ใช่พระพุทธรเจ้าได้คั่นคว่าขึ้นมา พระยสะออกจากบ้านมาคั่นเดียวเหมือนกัน เทศน์ตั้งแต่หัวค่ำเป็นโศดาบัน พ่อแม่ตามหามานี้เทศน์อีกทีเดียวเป็นพระอรหันต์เลย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคั่นคว่าอยู่ขนาดไหน แต่สาวก สาวกจะมีผู้ชี้นำไ้ มีครูมีอาจารย์เป็นคนชักนำขึ้นมา แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มีนะ เห็นไหม ความหยาบ ความละเอียด ทั้งๆ ที่เป็นศาสดานะ ศาสนารื้อเอง คั่นเอง หาเอง นี่ประสพการณ์มหาศาล เวลาอนาคตังสัญญาถึงได้สั่งสอนเผยแผ่ธรรมนะ พระยสะนี่ ๖๐ องค์ก็เผยแผ่ตามไป คูตี พระอัสสชิ ปัญจวัคคีย์ต่างๆ เผยแผ่ธรรมมาเพราะช่วยเหลือเจือจาน

เวลามันปลงธรรมสังเวชนะ เวลาเราทุกข์เรายากหัวใจมันมีกิเลสบีบคั้น มันเจ็บปวดหัวใจ มันปักหัวใจ แล้วเวลามันถอดถอนโล่งออกไป นี่ความรู้สึกรู้สึกของเรามันเป็นอย่างไร มันแตกต่าง เห็นไหม แตกต่างที่ว่ามีความบีบคั้น มีความกดในหัวใจ กับหัวใจที่ไม่มีสิ่งใดกดคั่น บีบคั่นเลย แล้วเรามองไปสัตว์โลกสิ สัตว์โลกทุกดวงใจมันมีความบีบคั่นอยู่ที่นี่ เราสงสารเขาไหม เราอยากแนะนำเขาไหม แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัม

พุทธเจ้าแนะนำไป “ธรรมะนี้จะสอนได้อย่างไรหนอ” แนะนำไปนี่เขาจะว่าบ้า มันจะ
เป็นไปได้อย่างไร มันเป็นไปได้หรือไม่ได้ออก!

มันเป็นเรื่องโลกๆ มันเป็นวิทยาศาสตร์ไง วิทยาศาสตร์คือเป็นทฤษฎีที่มีการ
เปลี่ยนแปลงของมัน มันคงที่ไม่ได้ แต่จิตเวลามันมีกิเลสอยู่มันก็เป็นอย่างนั้น มันก็มีการ
เปลี่ยนแปลงเหมือนกัน มันเวียนตายเวียนเกิดในวัฏฏะเหมือนกัน อารมณ์แปรปรวน
เหมือนกัน มันธรรมชาติเหมือนกัน เวลาไปเกิดมันก็เกิดเหมือนกัน เวลาธรรมะมัน
เกิดขึ้นมาแล้ว มันเปลี่ยนแปลง มันกระทำของมัน มรรคญาณมันชำระออกของมัน
อย่างไร

นี่ไง ความมหัศจรรย์มันเกิดตรงนี่ไง นี่ธรรมะเหนือโลกเหนือโลกอย่างนี้ เหนือ
โลกที่การกระทำ เหนือโลกที่สัจจะความจริง ความเป็นจริงของเรา.. นี่ฟังธรรมนะ ถ้าฟัง
ธรรมนี่ฟังทุกวันๆ ฟังจนชินหูนะ ครูบาอาจารย์ต้องคอยชื้อต่ออยู่ตลอดเวลา ให้เราตื่นตัว
ตลอดเวลา นะ เพราะถ้าเราไม่ตื่นตัวตลอดเวลากิเลสมันจะครอบงำทันทีเลย มันจะเป็น
อย่างนั้น คาดหมายจินตนาการทุกอย่างไม่ได้ทั้งนั้น

ที่เขาว่า “จำสภาวะๆ สภาวะเป็นสัญญาทั้งหมด”

เป็นไปได้ไม่ได้! เป็นไปได้ไม่ได้! มันจะเป็นความจริงของมันขึ้นมา แต่ความจริงมัน
จะทำของมันอย่างไร

นี่จำสภาวะ! จำสภาวะมันก็เกือบปีไง วิทยานิพนธ์เขายังไม่ให้เลย ให้แค่ ๓
บรรทัดซะใหม่ แล้วต้องอ้างที่มาที่ไป นี่เวลาเราอ้างธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้า เห็นไหม อ้างบาลีก็อ้างธรรมพระพุทเจ้า แต่ขยายความถูกใหม่ละ แล้วมันเป็น
จริงไหม วิทยานิพนธ์มันยังมีกรรมการตรวจสอบว่าจะให้หรือไม่ให้นะ แล้วนี่เราเอง
เราให้ค่าเอง เราก็ว่าเราถูกต้องทั้งนั้นละ

มันเป็นไปได้ไม่ได้หรอก ถ้ามันเป็นความจริงนี่สันติภูมิกออันนั้นสำคัญมาก แล้ว
สันติภูมิกอที่มันเป็นนะ ที่มันจริงอย่างที่ว่าจิตใจมันโดนบีบคั้นมันเป็นไป แล้วมันโดน
หลอกมา นี่กิเลสมันหลอก แล้วถ้าใครสร้างสมบุญญานิยาม เห็นไหม ถ้าสร้างมามาก
นี่ขีปปากัญญา มันจะง่ายขึ้น ถ้าเวไนยสัตว์เราต้องถูกต้องใด ต้องมีประสบการณ์มาก

เหมือนกับเราทำการค้า เราต้องปากกัดตีนถีบ โอ้โฮ.. เราจะมีประสบการณ์มากเลย แต่บางคนนี่โอกาสเขาคีมาก จังหวะเขาคีมาก เขาทำของเขาไป เขาประสบความสำเร็จไป นี่ประสบการณ์เขาน้อยกว่านะ แต่นี่มันอยู่ที่อำนาจวาสนา อำนาจวาสนาอยู่ที่ไหนล่ะ อยู่ที่การนั่งพุทโธ พุทโธ พุทโธนะ เพราะอำนาจวาสนาเกิดจากปฏิภาณไหวพริบ

การนั่งพุทโธนี้เวลาเกิดนะ คุณติ เวลาจิตมันเริ่มวาง มันปล่อยวาง.. มือนี้กำลังของอยู่ จิตมันกำลังความคิดอยู่ มันมีความคิดอย่างอื่นแทรกเข้ามาไม่ได้ เวลาพุทโธ พุทโธ พุทโธ มือมันเริ่มคลาย สิ่งที่ยึดมันถือนั่นอยู่นี่ เดี่ยวปัญญามันเกิด คุณความเป็นไปที่มันเกิดขึ้นมาสิ มันไม่เป็นอย่างที่เรานั่งหรือ เพราะสิ่งที่เราเป็นมันเป็นสัญชาตญาณ.. มันเป็นธรรมชาตินะ มันเป็นโลกียปัญญา ธรรมชาติมันเป็นอย่างนี้

แต่ถ้าสัญชาตญาณไม่ใช่ธรรมชาติ ถ้าเป็นธรรมชาติมันต้องเกิดกับทุกๆ คนสิ มันต้องเกิดเวลามันเป็นสิ แต่ในเวลาเราภาวนาเกือบเป็นเกือบตายมันจะเกิดอย่างไรล่ะ เวลาเมื่อมันวางของแล้ว พอเมื่อมันวางขึ้นมาเมื่อไปหยิบสิ่งของ โชคดีก็กำเพชรกำพลอย โชคร้ายก็กำก้อนหินก้อนนี้.. เวลาสิ่งต่างๆ โชคร้ายไม่ดีหมายถึงว่าอำนาจวาสนาของคนมันควบคุมอย่างไร มันจะแปรปรวนอย่างไร ไม่ใช่เมื่อวางแล้วมันจะจับได้หมด มันไม่ได้หมดหรือ มันเป็นการกระทำ

นี่มรรคญาณเป็นอย่างนี้ไง เวลามรรครวมตัว หลวงตาถึงบอก “มันหมุนตัว หมุนตัว” ปัญญามันเกิดอย่างไร ความมีประสบการณ์อย่างไร มีศีล มีสมาธิ มีปัญญาเกิดขึ้นมาอย่างไร สิ่งนี้ถ้าคนไม่เคยรู้ไม่เคยเห็นมันพูดไม่ได้ มันรู้ไม่ได้ ถ้าคนที่รู้คนเห็นก็องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง ครูบาอาจารย์ของเราไง แล้วเวลามันเป็นจริงขึ้นมา เห็นไหม อันนี้มันเป็นจริงขึ้นมา

“ศีลธรรมเป็นสมบัติของมนุษย์โดยแท้จริง”

ศีลธรรม เห็นไหม ศีลธรรมโดยอามิส โดยการฝึกหัด กับปัญญาญาณที่มันเกิดขึ้นจากภาวนามยปัญญามันจะเป็นสมบัติของเรา ถ้าเป็นสมบัติของเราจะเห็นความเห็นแตกต่างมาก

โลกุตตรปัญญา ปัญญาที่มันชำระกิเลส ปัญญาที่มันถอดมันถอน ปัญญาที่มันคลี่มันคลาย มันคลายความยึดความมั่น เวลาโลกียปัญญานี้ศึกษาธรรมะ เห็นใหม่ เวลาศึกษาธรรมะ มือนี้มันกำลังของใดๆ อยู่ พอวางสิ่งของก็ เออ! สบาย.. สบาย..

นี่ก็เหมือนกัน เวลาศึกษาธรรมของพระพุทธเจ้ามันก็เข้าใจซึ่งใจ นี่มันโลกียปัญญา มือมันวางสิ่งของแต่มือมันยังไม่ได้กำลังใดเลย มือยังไม่ได้หยิบเพชรหยิบพลอยเลย สบาย.. สบาย.. สบายๆ เดี่ยวมันก็ไปทำอีก คำความเร่าร้อนนั่นล่ะ มันสบายๆ อย่างไม่ มันสบายไม่ได้

มันสบายๆ คือเผอเรอ คือคนประมาทเดินเลื้อ คือคนไม่มีอำนาจาสนา ไม่มีขันติธรรม ไม่มี ความมุ่งมั่น ไม่มี ความเพียรชอบ ไม่มี การกระทำที่ถึงงาม พอมันวางแล้วนะเราต้องฝึกหัด เพราะครูบาอาจารย์ท่านจะพูดบ่อยว่า

“การรื้อค้นหามันเป็นงานอย่างหนึ่ง”

การชำระล้างด้วยปัญญาอย่างหนึ่งนะ นี่เราไม่มีจำเลย ไม่มีคู่ความเราจะไปไต่สวนกับใคร.. การค้นหามันเป็นอยู่นี้มันเป็นเพราะว่ากรรม เพราะว่ากายกับใจมันเป็นอันเดียวกันอยู่แล้ว มันก็ว่าเราเห็น เรารู้ ถ้าไปรู้โดยสังขารมนะ โอ้โฮ.. มันสะเทือนหัวใจมากเลย

นี่คำเพชรคำพลอย! เพชรพลอยกินไม่ได้นะ เพชรพลอยเอาไว้ประดับได้เวลาเราใช้ประโยชน์หรือเอาไปแลกเปลี่ยนเป็นสินค้ำมา เราหามันเจอแล้ว ถ้าเราไม่ใช่ปัญญาใคร่ครวญมันนะเดี๋ยวมันก็หลุดมือไป เพชรพลอยยังไม่ได้เจียรไนก็ไม่มีค่าอีกล่ะ ถ้ามันเจียรไนก็มีค่าขึ้นมา เห็นไหม

เราเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม มันจะมีปัญญาของมัน มันจะใคร่ครวญของมัน คูชิลอกุตตรปัญญามันเป็นอย่างไร ปัญญาที่มันจะชำระถอดถอนหัวใจมันจะเป็นอย่างไร แล้วมันรู้มันเป็นขึ้นมามันจะสบายๆ สบายๆ มันไม่ใช่! สบายๆ ไอ้เบิร์ดมันร้องอยู่ทุกวัน ไอ้เบิร์ดมันก็เป็นพระอรหันต์ไปแล้ว

มันไม่เป็นหรอก มันต้องเป็นความจริง! เราทำหน้าที่การงาน เราต้องลงทุนลงแรงเราถึงจะมีผลประโยชน์ตอบแทนนะ เราไม่ทำหน้าที่การงานโดยความเป็นจริง ใคร

จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนเรามา เราคิดเอาเอง เพื่อเชื่อเอาเอง ฝันเอาเองมันเป็นไปได้
อย่างไร องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เป็นปัจจัยตั้ง สันติภคินิโก รู้จำเพาะตน รู้เป็น
จริงขึ้นมา

ศาสนานี้มันเป็นความจริงนะ เราเกิดเป็นชาวพุทธ พุทธศาสนามีคุณค่ามาก แล้ว
มันต้องมีคุณค่าตามข้อเท็จจริงนั้น อย่าเพิ่งเพื่อเชื่อ อย่าเพิ่งให้มันเป็นทางโลกๆ กันไป
แล้วเราจะไม่ได้ประโยชน์ตามความเป็นจริงนั้นนะ เราทำบุญกุศลเราก็ทำของเรา บุญ
กุศลเสียสละแล้วจิตใจให้มันชุ่มเย็นของมัน แล้วพอชุ่มเย็นแล้วเราออกทำได้ นั่งสมาธิใน
ห้องพระเรา

เดินจงกรมนั่งสมาธิภาวนานี้เตือนสติหรือฟื้นความรู้สึกรู้สึกของเรา ให้มันมีสำนึกใน
ตัวของมันเอง พอมีสำนึก มีสติสัมปชัญญะ หน้าที่การงานมันก็ผิคน้อยขึ้น แล้วจะมา
ปฏิบัติก็ให้มันเป็นตามความเป็นจริง อย่าไปสบายๆ อยู่ สบายๆ อยู่มันประมาทเล่นแล้ว..

วันคืนล่วงไปๆ แล้วเราก็ต้องตายทุกคน เกิดมาแล้วจะมีสมบัติสิ่งใดติดหัวใจนี้ไป
บ้าง อันนี้เตือนตัวเองไว้ นะ เอวัง